



# Nappaat Parkinson sunaana?

## Nappaat Parkinson sunaana?

Nappaat Parkinson qaratsakkut nappaataavoq- pingaartumik utoqqanik eqquisartuq. Nappaammut atsiunneqartoq tassaavoq tuluk nakorsaasiortoq James Parkinson, 1817-imi nappaatip ersiutaanik nassuiaaqqartoq. Nappaammut ersiutaasut pingaarnerusut tassaapput sajunneq, nukit qerattarnerat, arriillineq napaniarnerullu ajornartorsiutigilerana. Piffisap ingerlanerani inuit ilaat puiguttulersarput imal. puigortunngortarput.

## Nappaatip ersiutai

Sajuttunngorneq Parkinson kigaatsumik ineriartortarpoq timillu aalaniarnerata akornuteqalerneranik aallarniuteqartarluni. nukit annikitut ass. inussaniittut kiinnamiittullu atorsinnaallugillu ataqatigiissarsinnaanerat ajornarulersarpoq, oqalunneq nipikillisarpoq kigaallilluni, misigissutsinillu kiinnakkut ersersitsiunnaartoqartarluni. Nappaatip paasineqaqqaarnerani, taama nappaateqartut pingasuuppata sisamaappataluunniit ataaseq eqqarsartaatsikkut annikitsumik sanngiillisimasarpoq. Ataatsimut isiginnissinnaanertik annaasinnaasarpaat, eqqarsartaatsimik allannguinnissaq imal. pissutsinut nutaanut sungiussiniarsinnaaneq ajornartorsiutigilersinnaasarpat. Inuit ilaasa sukku ingerlanissaq imal eqqaamasinnaaneq aamma ajornartorsiutigilaartarpaat.

## Nappaatip nalinginnaasumik qanoq ineriartortarnera

Ukiut ingerlanerini timip aalatinniarneranut atatillugu ajornartorsiutit annertusiartortarput. Eqqarsartaatsikkut sanngiillineq annertunerulersinnaasarpog. Sajuttunngornermik Parkinsonimik nappaateqartut pingasuuppata ataatsip missaat puigortunngornermik aamma nappaateqartuusut naatsorsuutigineqarpoq. Sajuttunngornermik Parkinsonimik nappaateqartut ukiut 20-it pallillugit malinnaaffigineqarnerisa, utoqqaat taama nappaatillit amerlanersaasa puigortunngortarnerat, misissuinerit takutippaat. Nappaatip ineriartortarnera ilutigalugu misigisutsimikkut, pissutsimikkut inuttullu ilisarnaatimikkut allannguuteqarsinnaapput. Qiimassusaat nikeralersinnaavoq, namminersorlunilu aallarniinnissaq arlaannillu aallartitsinnissaq ajornakusoornarulersinnaalluni.

## Takorruuisarneq

Sajuttunngornermik Parkinsonimik nappaateqartut ilaat ilaatigut takorruuilersarput. Takorruukkat uummaarilluinnarsinnaapput, immikkuualuttortaqarlutik piviusuusrinarlutillu. Ilaasa ass, inimi isersimaffigisami nipaqaangitsunik inoqartoq uumasooqartorluunniit misigisarpaat.

## Akulikissusaa

Puigortunngornermik nappaat Alzheimer, qaratsakkut nappaatini ajorsartortuni atugaanerpaavoq. Sajuttunngorneq Parkinson tulluugunarpog, Inuilli pingasuuppata marluk puigortunngortanngimmata, sajuttunngornermi Parkinsonimi puigortunngorneq atugaavallaanngilaq.

## Patsisaasoq

Sajuttunngornermik Parkinsonimik nappaatillit pingajorarterutaanni puigortunngortuni, eqqarsartaatsikkut sanngiillineq- ilaatigut qaratsap sananeqaataani cellini proteinit Lewy bodies-inik taneqartartut





# Nappaat Parkinson sunaana?

katersuunnerannik patsiseqarpoq. Piffissap ingerlanerani kalerrisaarut Acetylkolin, qaratsap sananeqaataasa cellit imminnut attaveqatigiinneranni atorveqartartoq, amigaataalersarportaaq. Kalerrisaarummik tamatumingga amigaateqalernerq puigortunngornermi Alzheimerimi takuneqartarportaaq. Sajuttunngornermi Parkinsonimi timimik aalatitsinerup akornuteqalerneru kalerrisaarummik Dopaminimik amigaateqarnermik patsiseqarpoq.

## Aarlerinaatit

Inuit ilaat sajuttunngornermik nappaateqartut suna pillugu puigortunngortarnerattaq ilisimaneqanngilaq. Aarlerinaatilli arlallit ilisimaneqarput, ass. utoqqalingaatsiarneq sivisuumillu nappaateqarneq. Sajuttunngornermullu atatillugu ersiutit sakkortuut puigortunngorsinnaanerup aarlerinarnuleranarut attuumassuteqarput.

Pingaartumik nukiiit qerattarnerat, orloqqajaaneq pisulluarsinnaannginnerlu puigortunngornermut attuumassuteqarput. Tamatuma akerlianik sajunneq puigornermik nappaateqalersinnaanerut attuumassuteqarsorineqanngilaq. Sajuttunngornermik Parkinsonimik puigortunngornermik ilaqanngitsumik nappaateqartunut sanilliullugu, puigortunngornermik ilalimmik nappaateqartuni takorruisarneq atugaanerujussuuvoq. Takorruuilersarneq puigortunngoriartornerlu ataatsikkoorsinnaasarput. Nikallunganeq sajuttunngornermi Parkinsonimi puigortunngornermut attuumassuteqarsorineqarportaaq.

## Nakorsarneqartarnera

Parkinsonimik nappaatilinni puigortunngorneq ajorunnaarsinneqarsinnaanngilaq, puigornermullu ersiutaasut utaqqiisaasumik nakorsaammit nipaallisinneqarsinnaapput. Qaratsami kalerrisarutip Acetylkolin-ip qaratsami sananeqaatinit cellinit attaveqaatit atorveqartartup nungujartornera, nakorsaatit unikaallatsittarpaat. Qaratsap nammineq kalerrisaarummik Acetylkolin-imik atueqqissinnaanera, nakorsaatit pitsaanerulersittarpaat. Nakorsaalli sajuttunngornermik Parkinson-imik nappaateqartuni puigortunngortuni tamani sunniuttanngilaq, nakorsaatillu kisiisa atorlugit nakorsaasoqarsinnaanngilaq. Siunnersuineq, timimik sungiusaaneq sungiusarnerlu, ulluinnarnilu nalinginnaasutigut tapersersuineq oqilisaassinerlu, nakorsaanermi pingaarnerpaapput.

